

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

Општине Сокобања

Година IV

Број 7

24.октобар 2011. године

46

Република Србија
УСТАВНИ СУД
Број: УО-937/2010
6.10.2011. године
Београд

Уставни суд у саставу: председник др Драгиша Слијепчевић и судије др Оливера Вучић, др Марија Драшкић, Братислав Ђокић, Весна Илић Прелић, др Горан Илић, др Агнеш Картаг Одри, Катарина Манојловић Андрић, мр Милан Марковић, Милан Станић, др Драган Стојановић, мр Томислав Стојковић, Сабахудин Тахировић и Предраг Ћетковић, на основу члана 167. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, на седници одржаној 8. септембра 2011. године, донео је

ОДЛУКУ

Утврђује се да одредбе члана 8. Одлуке о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи („Службени лист општина Сокобања“ број 13/09) и одредбе члана 1. став 1. ал. 8. и 9. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи I бр. 011-17/2010 од 29. марта 2010. године, које је донела Скупштина општине Сокобања, нису у сагласности са Уставом и законом.

Образложење

Уставном суду поднета је иницијатива за покретање поступка за оцену законитости члана 8. Одлуке о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи („Службени лист општине Сокобања“, број 13/09), делу који се односи на утврђивање и номинално исказивање висине накнаде за коришћење природног лековитог фактора по м³ утрошене термалне воде, и Одлуке о изменама и допунама Одлуке о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи од 29. марта 2010. године, у делу који се односи на одређивање јединствене накнаде у номиналном износу на годишњем нивоу, за здравствене установе на територији општине Сокобања које користе природни лековити фактор. У иницијативи се наводи: да је чланом 13. Закона о бањама предвиђено да корисник природног лековитог фактора у бањи плаћа накнаду за његово коришћење; да се накнада плаћа према количини искоришћеног природног лековитог фактора; да висину накнаде утврђује Народна скупштина; да Народна скупштина до данас није утврдила

висину за коришћење природног лековитог фактора; да Влада није дала сагласност на програм коришћења средстава остварених од те накнаде; да је Уставни суд о истом правном питању одлучивао у раније вођеном поступку и донео одлуку IV-116/08, којом је утврђено да одредбе чл. 4, 7. и 13. раније важеће Одлуке о поверавању права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи нису у сагласности са Уставом и законом. Стога се истиче да су оспорене одлуке незаконите а не производе правно дејство.

У одговору доносиоца акта наводи се: да је Законом о бањама прописано да се општина на чијем се подручју налази бања, стара о њеном очувању, коришћењу, унапређењу и управљању; да општина, уз сагласност Владе, даје домаћем правном или физичком лицу право коришћења природног лековитог фактора у бањи, при чему се природним лековитим фактором сматрају термална и минерална вода, гас и лековито блато; да корисник плаћа накнаду за коришћење природног лековитог фактора у бањи, и то према количини искоришћеног природног лековитог фактора, те да висину накнаде утврђује Народна Скупштина. Како Народна Скупштина, по наводима доносиоца акта, до данас није утврдила висину накнаде, а та накнада представља јавни приход који припада општини, то је општина Сокобања својом Одлуком испунила ову правну празнину. Такође се наводи да Влада није дала сагласност на оспорене одлуке, да је локална самоуправа, утврдила цену за коришћење природног лековитог фактора уз сагласност корисника и да подносилац иницијативе непрекидно до данас користи природни лековити фактор, па сматрају да је иницијатива неоснована.

У спроведеном поступку Уставни суд је утврдио: да је оспорену Одлуку донела Скупштина општине Сокобања, на седници од 27. маја 2009. године, а оспреона Одлука о изменама и допунама ове одлуке донета је на седници исте скупштине од 29. марта 2010. године; да Влада није дала сагласност на оспорене одлуке; да су текстом основне Одлуке одређена правна и физичка лица којима се може поверити право коришћења природног лековитог фактора (термалне воде); да су одређени услови, начин и поступак поверавања и праћења права коришћења лековитог фактора; да сагласност на одлуку даје Влада Републике Србије.

Оспореном одредбом члана 8. Одлуке, утврђено је: да се накнада за утрошени природни лековити фактор утврђује према количини искоришћеног природног лековитог фактора у износу од 10 динара по метру кубном утрошеног природног фактора (став 1.); да ће се утврђена висина накнаде примењивати до одређивања накнаде за искоришћени природни лековити фактор од стране Народне скупштине Републике Србије (став 2.); да ће се утврђена накнада из става 1. овог члана усаглашавати за раст трошкова на мало према индексу на мало у Републици Србији (став 3.) и да ће се, на основу количине и цене утрошеног природног лековитог фактора, задужење за исплату накнаде одредити решењем Општинске управе општине Сокобања. Одредбама чл. 9. до 14. Одлуке, предвиђена су права и обавезе корисника природног лековитог фактора и прописано је да ће се ближи услови о начину коришћења природног лековитог фактора одредити уговором. Садржај чл. 14. и 15. Одлуке представљају прелазне и завршне одредбе.

Оспореним одредбама члана 1. став 1. ал. 8. и 9. Одлуке о изменама и допунама Одлуке допуњен је члан 8. основне Одлуке, тако што су иза става 1. додата два нова става која гласе:

"Здравственим установама из Плана мреже са болничким постељама на територији општине Сокобања које у обављању здравствене делатности користе природни лековити фактор, одређује се јединствена накнада на годишњем нивоу у износу од 2.400.000,00 динара.

Здравственим установама из става 2. овог члана за 2010. годину одређује се јединствена накнада у износу од 2.000.000,00 динара".

Поднетом иницијативом затражена је оцена законитости оспорених одлука, али се спорна правна питања, по својој правној природи, односе на надлежности и овлашћења државних органа и органа локалне самоуправе која су начелно заснована на одговарајућим одредбама Устава, па је стога извршена оцена уставности оспорених одлука са Уставом Републике Србије.

Одредбом члана 87. Устава утврђено је: да су природна богатства, добра за које је законом одређено да су од општег интереса и имовина коју користе органи Републике Србије у државној имовини, те да у државној имовини могу бити и друге ствари и права у складу са законом (став 1); да физичка и правна лица могу стећи поједина права на одређеним добрима у општој употреби, под условима и на начин предвиђен законом (став 2); да се природна богатства користе под условима и на начин предвиђен законом (став 3.), као и то да се имовина аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, начин њеног коришћења и располагања утврђује законом (став 4.). Према одредби члана 91. став 1. Устава, средства из којих се финансирају надлежности Републике Србије, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују се из пореза и других прихода утврђених законом.

Законом о бањама ("Службени гласник РС" број 80/92) утврђени су услови, начин и поступак утврђивања подручја које се сматра бањом. Према члану 1. Закона, бања је подручје на коме постоји и користи се један или више природних лековитих фактора, при чему се природним лековитим фактором сматрају термална и минерална вода, ваздух, гас и лековито блато (peloid) чија су лековита својства научно испитана и доказана у складу са овим законом и бања представља природно добро од општег интереса којим управља држава под условима и на начин утврђен овим законом. Подручје које се сматра бањом, према члану 3. став 1. Закона, утврђује Влада. Законом је прописано да се општина на чијем се подручју налази бања, стара о њеном очувању, коришћењу, унапређењу и управљању (члан 4.) и да се заштита, унапређење и коришћење подручја бање врши у складу са овим законом и законима којима је уређена заштита природних добара и заштита животне средине (члан 7.). Према члану 10. став 1. Закона, општина је овлашћена да даје право коришћења природног лековитог фактора домаћем правном или физичком лицу уз сагласност Владе Републике Србије. Одредбама члана 13. Закона прописано је: да корисник природног лековитог фактора у бањи плаћа накнаду за његово коришћење (став 1.); да се накнада плаћа према количини искоришћеног природног лековитог фактора (став 2.); да висину накнаде из става 1. овог члана утврђује Народна скупштина (став 3.); да су средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход буџета општине, а користе се према програму који доноси Скупштина општине на чијем се подручју налази бања за очување, коришћење и унапређивање бање (став 4.), те да на програм из става 4. овог члана сагласност даје Влада (став 5).

Уставни суд указује да, према одредби члана 36. став 1. Закона о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 62/06), Република уступа јединици локалне самоуправе приходе од накнада остварених на територији јединице локалне самоуправе у складу са законом, па, између осталог, и приход од накнаде за коришћење природног лековитог фактора (тачка 8.). Такође се указује да је Законом о водама ("Службени гласник РС", број 30/10) прописано да се одредбе овог закона односе и на термалне и минералне воде (члан 2. став 1.), да се накнада за коришћење водног добра плаћа за термалне воде према количини м³ захваћене воде (члан 156. став 1. тачка 3)), те да Влада утврђује висину накнаде за коришћење водног добра (члан 191.).

Упоредном анализом наведених одредаба Устава, закона и оспорених одредаба обеју одлука, Уставни суд је утврдио да јединица локалне самоуправе није надлежна нити овлашћена да својом одлуком утврђује висину накнаде за коришћење природног лековитог фактора. Наиме, како је напред наведено, Уставом је одређено да су природна богатства у државној имовини и да се користе под условима и на начин предвиђен законом. Законом о бањама који, у конкретном случају, представља правни основ за доношење оспорене Одлуке, па и Одлуке о њеним изменама и допунама, утврђена је обавеза корисника природног лековитог фактора у

бањи да плаћа накнаду за њено коришћење, а да висину те накнаде одређује Народна скупштина. Стога, по оцени Уставног суда, одредбе члана 8. оспорене Одлуке нису у сагласности са Уставом и законом, јер Скупштина општине Сокобања није надлежна нити овлашћена да утврди висину накнаде за коришћење природног лековитог фактора.

Из истих разлога Уставни суд је утврдио да нису у сагласности са Уставом и законом ни одредбе члана 1. став 1. ал. 8. и 9. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи којима је одређена јединствена накнада у номиналном износу на годишњем нивоу за коришћење природног лековитог фактора.

Уставни суд је, сагласно члану 53. став 2. Закона о Уставном суду ("Службени гласник РС", број 109/07), одлучио без доношења решења о покретању поступка, с обзиром на то да Уставни суд по истом правном питању има изграђен став изражен у предмету IY-116/08 ("Службени гласник РС", број 22/10).

Сходно изложеном, Уставни суд је, на основу одредаба члана 45. тач. 1) и 4) Закона о Уставном суду, донео Одлуку као у изреци.

На основу члана 168. став 3. Устава, одредбе Одлуке о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи и Одлуке о изменама и допунама Одлуке о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи, наведених у изреци, престају да важе даном објављивања ове одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ПРЕДСЕДНИК

УСТАВНОГ СУДА

др Драгиша Слијепчевић

Садржај

46 Одлука Уставног суда о Одлуци о условима и начину поверавања права коришћења природног лековитог фактора у Сокобањи.....	1
---	---

ИЗДАЈЕ: Општина Сокобања - Општинска управа општине Сокобања - Одељење за општу управу и друштвене делатности - Служба надлежна за скупштинске послове. Светог Саве 23, 18230 Сокобања. **ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Душица Димитријевић. **ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК:** Ивица Насковски. **РЕДАКЦИЈА И СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ:** 018.830.173, 018.830.030 - локал 133. **Е-МАИЛ:** info@opstinasokobanja.com **ИНТЕРНЕТ:** www.opstinasokobanja.com. **УПЛАТНИ РАЧУН:**

Штампа: Служба надлежна за скупштинске послове